

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος Μ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2591	Τῆς Ἁγίας Σκέπης Σάββατο 28 Ὀκτωβρίου 2023	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
---	---	---

Γιατί νικήσαμε

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, ἀγαπητοί μου, τιμῶμεν πρεπόντως τὴν ὑπεραγία Θεοτόκο. Ἡ Παναγία εἶνε τὸ «ρόδον τὸ ἀμάραντον» (Ἀκάθ. ὕμν. καν. α'3), ἡ Ἄγνη καὶ Παρθένος κόρη, τὴν ὁποία μεταξὺ ὄλων τῶν γυναικῶν ἐξελέξε ἡ ἅγια Τριάς γιὰ νὰ γίνῃ ἡ Μήτηρ τοῦ Λυτρωτοῦ.

Πρὸς τιμὴν τῆς ἡ Ἐκκλησία θέσπισε τὶς **Θεομητορικές ἑορτές**, ποὺ εἶνε: • ἡ *Σύλληψις τῆς ἁγίας Ἄννης* μητρὸς τῆς Θεοτόκου (9 Δεκεμβρίου). • Τὸ *Γενέθλιον τῆς Θεοτόκου* (8 Σεπτεμβρίου) ὅταν ψάλλουμε «*Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε, χαρὰν ἐμήνυσε πάση τῇ οἰκουμένῃ*» (ἀπολυτ.). • Τρίτη ἑορτὴ εἶνε τὰ *Εἰσόδια* (21 Νοεμβρίου). • Κατόπιν ὁ *Εὐαγγελισμός* (25 Μαρτίου), καὶ τέλος ἡ *Κοίμησις τῆς Θεοτόκου* (15 Αὐγούστου). Ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὰς τιμοῦμε καὶ τὰ ἐνδύματα, τὰ ροῦχα ποὺ φοροῦσε ἡ Παναγία (οἱ ἅγιοι ἄφησαν λείψανα, ἐκεῖνη ἐνδύματα): τὴν • *Κατάθεσιν τῆς τιμίας Ἐσθῆτος*, τοῦ φορέματος τῆς δηλαδὴ (2 Ἰουλίου), τὴν • *Κατάθεσιν τῆς τιμίας Ζώνης* τῆς (31 Αὐγούστου), καὶ σήμερα τὴν • *ἁγίαν Σκέπην*, δηλαδὴ τὸ *μαφόριον*, τὴν *μανδήλα* τῆς κεφαλῆς τῆς (28 Ὀκτωβρίου).

–**Τιμᾶται λοιπὸν τὰ ροῦχα**; θὰ μᾶς ποῦν εἰρωνικὰ ὁ προτεστάντης ἢ ὁ χιλιαστής.

Ναί. Σεῖς, ποὺ γελάτε εἰς βάρος μας, ἀνοίξτε τὴν Καινὴ Διαθήκη ποὺ κρατᾶτε, νὰ δῆτε ὅτι αὐτὸ ποὺ κάνουμε οἱ ὀρθόδοξοι εἶνε σύμφωνο μὲ τὴ Γραφή. Στὶς **Πράξεις τῶν ἀποστόλων** διαβάζουμε, ὅτι οἱ Χριστιανοὶ ἐβγαζαν σὲ πλατεῖες τοὺς ἀρρώστους, ὥστε ὅταν θὰ περνᾷ ὁ Πέτρος νὰ πέσῃ ἐπάνω τους ἔστω ἡ **σκιά** του (βλ. 5,15) γιὰ νὰ θεραπευθοῦν, κι ὅτι **σουδάρια** καὶ **σιμικίνθια**, δηλαδὴ μαντήλια ἢ ἄλλα ροῦχα ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ Παύλου, τὰ ἐβαζαν πάνω σὲ ἀσθενεῖς κι αὐτὰ θεράπευαν σοβαρὰ ἀρρώστιες κ' ἐβγαζαν δαιμόνια (βλ. 19,12). Ἡ Ὁρθόδοξία διδάσκει ὅτι, ὅταν ὁ πιστὸς ἐνώνεται μὲ τὸ Θεό, παίρνει χάρι ποὺ μεταδίδεται καὶ σὲ ἀντικείμενά του ὥστε κι αὐτὰ θαυματουργοῦν. Νὰ γιατί τιμοῦμε καὶ τὰ ἐνδύματα τῆς Παναγίας.

Μία τέτοια ἑορτὴ εἶνε καὶ ἡ σημερινὴ τῆς **ἁγίας Σκέπης**. Ποιὸ εἶνε τὸ **ἱστορικό** τῆς;

Γυρίζουμε πολλὰ χρόνια πίσω, στὴν ἀρχὴ τοῦ 10ου αἰῶνος, ὅταν στὴν Κωνσταντινούπολι βασιλεύε ο **Λέων ΣΤ' (6ος) ὁ Σοφός (886-912 μ.Χ.)**. Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του ἡ Βασιλεύουσα ἀπειλήθηκε ἀπὸ ἐχθροὺς, κινδύνευσε νὰ πέσῃ στὰ χέρια τους. Ὁ στρατὸς ἀγωνιζόταν ἔξω. Μέσα οἱ **Χριστιανοὶ** μαζεύτηκαν σὲ ἓνα ναὸ ἱστορικό κι ὀνομαστό, ἐκεῖ ποὺ πρωτοακούστηκε ὁ Ἀκάθιστος ὕμνος, στὴν Παναγία τῶν Βλαχερνῶν, καὶ ἔκαναν ἀγρυπνία. Ἀρχίζαν ἀπὸ τὴ δύσι τοῦ ἡλίου καὶ τελείωναν τὶς πρωινὲς ὥρες· τέτοια προθυμία εἶχαν. Τώρα μισὴ ἢ μία ὥρα νὰ σᾶς κρατήσουμε στὸ ναό, ζητᾶτε νὰ φύγετε· ἐκεῖ κάθονταν μέχρι τὶς πρωινὲς ὥρες.

Ἄνάμεσα στοὺς Χριστιανοὺς ἦταν κ' ἓνα διαμάντι, **ἓνας ἅγιος**. Δὲν θὰ τοῦ ἔδινε κανεὶς σημασία· κι ὁμως ἓνας ἅγιος μπορεῖ νὰ σώσῃ μιὰ πόλι ὀλόκληρη. Ποιὸς ἦταν; Στοὺς δρόμους, στὶς πλατεῖες, στὰ καφφενεῖα, στὶς ταβέρνες, ἅμα ἄκουγαν τ' ὄνομά του πολλοὶ γελοῦσαν. Τὸν ἔλεγαν **σαλό**, δηλαδὴ **τρελλός**. **Ἄνδρας ὁ σαλός**, Ἄντρεας ὁ τρελλός. Τρελλὸ τὸν ἔλεγαν· μὰ ἦταν τρελλός; Κάθε ἄλλο· «τὰ ἔχε τετρακόσα», ὅπως λέμε, ἀλλὰ ἔκρυβε τὴ σύνεσί του μὲ **σαλότητες**, μὲ παράξενες ἐνέργειες καὶ λόγια, ὥστε νὰ προκαλῆ χλεύη καὶ νὰ μὴν τὸν τιμοῦν. Αὐτὸ εἶνε ἓνα σπάνιο εἶδος ἀγιωσύνης, ποὺ λίγοι τὸ ἔχουν καὶ λίγοι τὸ διακρίνουν καὶ τὸ ἀναγνωρίζουν.

Ὅταν βέβαια ἓνας «καθὼς πρέπει» κύριος πίνῃ, μεθᾶ καὶ ξερνᾶ, τρικλίξῃ καὶ πέφτῃ κάτω, ὅταν φανατίζεται μὲ ὀμάδες καὶ βρίζῃ χυδαῖα, ὅταν προσκολλᾶται σὲ κόμματα καὶ τρέχῃ πίσω ἀπὸ ἀρχηγούς σὰν σκυλάκι, ὅταν παίξῃ τυχερὰ παιχνίδια στὸ σπῆτι, στὸ μαγαζὶ τῆς γειτονιάς ἢ στὸ φωταγωγημένο καζίνο καὶ χάνῃ τὸν ἰδρώτα του κι ὅλη τὴν περιουσία του, ὅταν καπνίζῃ καὶ παραδίδεται στὰ ναρ-

κωτικά, όταν μπλέκη σὲ ἄνομο ἔρωτα, ξεμυαλίζεται, διαλύη τὸ σπίτι του, **ὅταν κἀνη τόσα καὶ τόσα παράλογα, κανείς δὲν τὸν λέει τρελλό.** Μόλις ὁμως δοῦν κάποιον νὰ κἀνη τὸ σταυρό του, νὰ διαβάξη Εὐαγγέλιο, νὰ μιλήη μὲ πίστι, νὰ ὑπερασπίζεται τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Παναγίας, ν' ἀπέχη ἀπὸ τὸ ρυθμὸ καὶ τὴ φθορὰ τοῦ κόσμου, θὰ τοῦ κολλήσουν ταμπέλλα «ὁ τρελλός!» Ἔτσι ἔλεγαν τὸν ἅγιο Ἄνδρέα, γιατί ἔκανε πράγματα ποὺ δὲν μποροῦσε ὁ κόσμος νὰ τὰ καταλάβη.

Ἦταν, λοιπόν, καὶ αὐτὸς τότε στὴν ἀγρυπνία ἐκείνη προσευχόμενος σὲ μιὰ γωνιά. Καὶ γύρω στὶς 4 μετὰ τὰ μεσάνυχτα εἶδε –μόνο αὐτὸς καὶ ὁ μαθητὴς του Ἐπιφάνιος– ἓνα ἐξαισίο ὄραμα, ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ μόνο ὅσοι ἔχουν μάτια πνευματικά μποροῦν νὰ δοῦν. Εἶδε τὴν Παναγία νὰ προβάλλη στὴν πύλη τοῦ νάρθηκα, νὰ τὴ συνοδεύουν πλῆθος ἄγγελοι καὶ νὰ τὴν κρατοῦν ἀπὸ τὰ χέρια δεξιά κι ἀριστερὰ ὁ τίμιος Πρόδρομος κι ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ὁ Θεολόγος. Προχώρησε ἡ Παντάνασσα, ἔφτασε στὴ μέση τοῦ ναοῦ κ' ἐκεῖ γονάτισε καὶ προσευχήθηκε πολλὴ ὥρα γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου. Μετὰ πῆγε ἴσια, μπῆκε στὸ ἱερό, ἄνοιξε τὴν ἁγία σορὸ, τὸ βαρύτιμο κιβώτιο ὅπου φυλασσόταν **τὸ ἱερό μαφόριο, τὸ μαντήλι τῆς κεφαλῆς τῆς**, βγήκε ἔξω στὰ βημόθυρα καὶ ὄρθια τὸ ἀπλωσε μὲ τὰ δύο τῆς χέρια πάνω ἀπὸ τὸ ἐκκλησίασμα. Καὶ ἡ ἁγία μανδῆλα ἀπλώθηκε τόσο ποὺ νὰ σκεπάζη ὅλο τὸ λαό· κ' ἔμενε ἔτσι ἀπλωμένη καὶ αἰωρούμενη ἀπὸ θεία δύναμι. Ἔμφοβος, μήπως ἦταν πλάνη, ἀλλὰ καὶ γλυκὰ ἐνθουσιασμένος γύρισε ὁ ἅγιος Ἄνδρέας καὶ ῥώτησε τὸν Ἐπιφάνιο ἂν εἶδε τὸ ὄραμα, κ' ἐκεῖνος τὸν ἐπιβεβαίωσε γι' αὐτό. Ἐν τῷ μεταξύ ἡ ἀγρυπνία συνεχιζόταν χωρὶς ὁ λαὸς νὰ βλέπη αὐτὰ ποὺ ἔβλεπαν αὐτοί. Τέλος, μετὰ ἀπὸ κάποια ὥρα, ἡ Παναγία ἄρχισε ν' ἀνουπώνεται πρὸς τὸν οὐρανὸ γεμάτη λάμψι μέχρι ποὺ ἔγινε ἄφαντη. Ἄφησε ὁμως στὴ γῆ τὸ μαφόριό τῆς, τεκμήριο τῆς προστασίας τῆς. Καὶ ὄντως ἡ Πόλις σώθηκε τότε ἀπὸ σοβαρὸ κίνδυνο(*).

(*) Σὲ νεώτερο ἔργο δίδονται οἱ ἀκόλουθες πληροφορίες ποὺ προέρχονται ἀπὸ ῥωσικὲς πηγές. Στὰ χρόνια τοῦ Λέοντος ΣΤ' τοῦ Σοφοῦ, τὸ ἔτος 907 μ.Χ., ἔγινε ἡ δευτέρα ἐπιδρομὴ τῶν Ῥώσ μετὰ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Ὀλέγ. Κατέβηκαν μὲ τὰ μονόξυλά τους ἐναντίον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, οἱ φρουροὶ ὁμως σήκωσαν τὴν ἀλυσίδα ποὺ ἔφραζε τὸν Κεράτιο κόλπο, ἡ ἐπιδρομὴ ἀποκρούσθηκε καὶ ὁ Ὀλέγ ἀναγκάστηκε νὰ κλείσῃ εἰρήνη. Οἱ ὄροι τῆς εἰρήνης ἦταν δύο· στὸ ἕξῃς ὁ ἀριθμὸς τῶν Ῥώσ ποὺ θὰ ἔρχονταν γιὰ ἐμπορικὸς σκοποὺς στὴν Πόλι περιωριζόταν στοὺς 50, κι αὐτοὶ θὰ ἔμεναν σὲ μία μόνο συγκεκριμένη συνοικία (βλ. Σαρ. Ἱ. Καργάκου, Ἡ Αὐτοκρατορία τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐκδ. Σιδέρης, τ. Β', Ἀθῆναι 2017, σσ. 249, 254).

Ἔβλεπεσ ἄλλοτε στὶς ἐκκλησίες μας οἱ γυναῖκες νὰ φοροῦν μαντήλι, ὅπως ἀκόμα σὲ χωριά ποὺ κρατοῦν τὴν παράδοσι καὶ **οἱ γυναῖκες σκεπάζουν τὸ κεφάλι** σὰν τὴν Παναγία.

Τότε, λοιπόν, ἡ Παναγία ἀπλωσε τὴ μαντήλα τῆς, ποὺ ἄστραψε σὰν ἤλεκτρο, καὶ σκέπασε τοὺς Χριστιανούς. Ἔκτοτε καθιερώθηκε ἡ **ἐορτὴ τῆς Ἁγίας Σκέπης** τῆς Θεοτόκου.

* * *

–Αὐτά, θὰ μοῦ ποῦν κάποιοι μοντέρνοι, ἦταν κάποτε, **«τῷ καιρῷ ἐκείνῳ»** –εἰρωνεύονται ἔτσι τὴ συνηθισμένη ἔναρξι τοῦ εὐαγγελικοῦ ἀναγνώσματος στὴν ἐκκλησία– δὲν τ' ἀφήνεις αὐτά, πάτερ; Μὲ παραμύθια καὶ παλιὲς ἱστορίες μᾶς μιλάς σήμερα, σὲ ἐποχὴ ποὺ πετᾶνε στὸ διάστημα καὶ πᾶνε στὸ φεγγάρι;...

Ἦχι, ἀγαπητοί μου. Καὶ τώρα - σήμερα, ὅπως τότε, **ἡ Παναγία ἔκανε πάλι θαῦμα.** Ποιὸ θαῦμα; Οἱ παλαιότεροι τὸ εἶδαμε, τὸ ζήσαμε.

Τὸ 1940 ἦμουν στὸ Μεσολόγγι, ἐκεῖ ποὺ ἐπιστρατεύτηκα κ' ἐγὼ γιὰ τὴν πατρίδα. Τὴ νύχτα λοιπὸν χτύπησε ἡ καμπάνα κι ἀκούστηκε ἡ εἶδησι· Πόλεμος! Καὶ ὅλοι –μὰ τί ἐνθουσιασμός– ὅλοι βγήκαν ἔξω. Τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος ἔφευγαν γιὰ τὸ μέτωπο. Εἶδα τότε νιόπαντρες κόρες, ποὺ πρὶν μιὰ βδομάδα εἶχαν κάνει τὸ γάμο τους, νὰ συνοδεύουν στὸ σταθμὸ τοὺς νεαροὺς συζύγους των φωνάζοντας **«Στὸ καλό, παιδιά, ἡ Παναγία μαζί σας!»**. Εἶχαν Χριστὸ στὴν καρδιά καὶ Παναγία στὰ χεῖλη.

Καὶ στὰ ψηλὰ βουνὰ ποὺ ἀνέβηκαν οἱ μαχηταί μας, τὴν **ἔβλεπαν τὴν Παναγία**. Συνάντησα ἐγὼ στρατιώτη ποὺ μοῦ εἶπε· Πάτερ μου, τὴ νύχτα ποὺ φυλάγαμε, ἀπάνω στὴν κορφή τὴ χιονισμένη καὶ παγωμένη εἶδαμε - **εἶδα, νὰ περπατᾷ μιὰ μαυροφόρα...**».

Δὲν εἶνε παραμύθι! Ἀνέβηκαν πάνω στὰ σύνορα ἐπιστήμονες, παιδιὰ μέσα ἀπὸ τὴν Ἀθήνα καὶ τὸν Πειραιᾶ· πήγανε ἄπιστοι, καὶ **γύρισαν πίσω πιστοί**. Καὶ μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς δὲν γύρισαν στὶς πόλεις τους. Γνώρισα καλόγηρο στὰ Κατουνάκια τοῦ Ἁγίου Ὀρους, ποὺ ἦταν λοχίας στὰ Ἀλβανικὰ βουνά, εἶδε τὸ θαῦμα τῆς Παναγίας, κι ὅταν τέλειωσε ὁ πόλεμος πῆγε ἐκεῖ, κι ἀπὸ τότε καλογερεύει, εἶνε ἀσκητῆς.

Θαῦμα ἔγινε· ἔτσι νικήσαμε. Ἦχι μόνο ἐπὶ Λέοντος Σοφοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸ '40, στὶς μέρες μας. Καὶ αὐτὸ τὸ θαῦμα ἐορτάζουμε σήμερα.

Εἶθε ὁ Θεός, διὰ τῶν πρεσβειῶν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, **νὰ σκέπη** τὴ Φλώρινα, ὅλο τὸ λαὸ μας, τὰ Βαλκάνια, ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα, ὥστε νὰ ἔχουμε εἰρήνη καὶ μὲ εἰρήνη καὶ ἀγάπη νὰ ἐορτάζουμε τὴν ἁγία αὐτὴ ἡμέρα.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**